

RAPORT
z funkcjonowania systemu zapewniania i doskonalenia
jakości kształcenia

na kierunku studiów Agri-Food Economics and Trade

w roku akademickim 2022 /2023

Autorzy opracowania:

1. Prof. UPP dr hab. Lucyna Przebórska-Skobiej (Przewodnicząca RPKS AFET)
2. Prof. UPP dr hab. Agnieszka Baer-Nawrocka (Prodziekan ds. studiów, członek RPKS AFET)
3. Dr Izabela Kurzawa (członek RPKS AFET)
4. mgr Lidia Mulyk-Kotsovska (Dziekanat)
5. mgr Sylwia Graja-Zwolińska (Biuro Karier)
6. mgr Joanna Pietrzak (Dział Projektów)

OCENA PROGRAMU STUDIÓW

1. Podstawa prawna¹ realizowanego programu studiów na: Studiach stacjonarnych drugiego stopnia na kierunku *Agri-Food Economics and Trade (AFET)*, na 1 i 2. roku studiów – Załącznik do uchwały Senatu nr 46/2021 z dnia 26 maja 2021 roku (Uchwała nr 46/2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku *Agri-food Economics and Trade* dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2021/2022).

2. Modyfikacja programu studiów² (syntetyczna informacja o dokonanych zmianach, np. zmiana sekwencji przedmiotów, likwidacja przedmiotów, zmiana nazwy przedmiotów)

W roku akademickim 2022/2023 nie przeprowadzono modyfikacji programu studiów. Ostatnie modyfikacje programu studiów na kierunku *Agri-Food Economics and Trade* przeprowadzono w poprzednim roku akademickim, tj. 2021/2022, co wykazano w poprzednim raporcie. Dotyczyły one uzupełnienia efektów uczenia się o dodatkowe zwroty i wyrażenia zawarte w charakterystykach dla kwalifikacji na poziomie odpowiednio 6 lub 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Miały one wówczas charakter semantyczny i nie wpłynęły na zakres merytoryczny poszczególnych kierunkowych efektów uczenia się.

W roku akademickim 2022/2023, na kierunku *Agri-Food Economics and Trade* nie wprowadzono nowych przedmiotów.

3. Ocena sylabusów³

Ocena sylabusów na studiach stacjonarnych drugiego stopnia na kierunku *Agri-Food Economics and Trade (AFET)* została przesunięta na rok akademicki 2023/2024, ze względu na trwające prace nad utworzeniem stacjonarnych studiów angielskojęzycznych I stopnia na kierunku *Agri-Food Economics*. Sylabusy zostaną zweryfikowane po opracowaniu i zatwierdzeniu programu studiów I stopnia.

¹ Należy wpisać numer uchwały Senatu (uchwały rady wydziału) określającej program studiów dla danego rocznika

² O ile taka modyfikacja została wprowadzona w ostatnim roku akademickim

³ Ocena sylabusów powinna być przeprowadzona przed zapowiedzianą wizytacją Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) oraz po korektach wprowadzonych na podstawie uwag po kontroli PKA

OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1. Wyniki analizy ankiet studenckich

Poziom studiów⁴: AFET studia II stopnia, stacjonarne

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet		Suma ocen dla przedmiotu dobrych / słabych	
Semestr 1					
1.		0	0	0	0
Semestr 2					
2.		0	0	0	0
Semestr 3					
3. Agri-food policy	42	20	47,6	85	15
4. Economics of consumption	42	20	47,6	94	5
5. Global food economics	42	10	23,8	42	8
6. International institutions and organizations	42	20	47,6	64	36
7. International logistics	42	10	23,8	42	7
8. International marketing of agri-food products	42	20	47,6	65	33
9. Role of trade fairs and exhibitions in international relations	42	10	23,8	38	12
10. MSc seminar	42	19	45,2	95	0
Semestr 4					
11.		0	0		

Średni procent zwrotu: 11,0%

Przedmioty ocenione najlepiej⁵ (proszę podać trzy) oraz powody podane przez studentów:

1. MSc seminar: 100% ocen dobrych, zwrotność ankiet 45,2%, pozytywne komentarze studentów dotyczące zarówno zajęć, jak i osób prowadzących seminaria.
2. Wszystkie pozostałe przedmioty otrzymały większość ocen dobrych. Wybrane pozytywne komentarze: „excellent classroom”, „great and understanding”; „very good lecturer”, “very professional and excellent classroom management”.

Przedmioty ocenione najslabiej⁶ (proszę podać trzy) oraz powody podane przez studentów:

Nie było przedmiotów, w przypadku których większość ocen stanowiły oceny słabe.

Powtarzające się negatywne oceny zajęć dydaktycznych (proszę wymienić trzy) oraz wprowadzone działania naprawcze:

W roku akademickim 2022/2023 odnotowano niski procent zwrotu ankiet studenckich. W roku akademickim 2022/2023 ankiety studenckie wypełnili tylko studenci II roku w semestrze 3. Nie uzyskano żadnych ankiet studenckich w semestrze 1 i 2 oraz 4, w związku z czym oceniono tylko 8 przedmiotów spośród 28 realizowanych w ciągu całego toku studiów. Łącznie w całym roku akademickim studenci

⁴ Należy przygotować oddzielnie tabelę dla studiów I i II stopnia oraz studiów stacjonarnych i niestacjonarnych

⁵ Należy wykazać przedmioty, w przypadku których większość ocen stanowią oceny dobre

⁶ Należy wykazać przedmioty, w przypadku których większość ocen stanowią oceny słabe

wypełnili 129 ankiet, ale były to ankiety dotyczące tylko przedmiotów realizowanych w 3 semestrze (na II roku) kierunku *Agri-Food Economics and Trade*.

Podsumowując ankietyzację zajęć w roku akademickim 2022/2023 należy stwierdzić, że w ankietach odnotowano głównie pozytywne uwagi i komentarze dotyczące zajęć i osób prowadzących. Rada Programowa kierunku *Agri-Food Economics and Trade* nie rekomenduje przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do żadnego z przedmiotów, ale sugeruje konieczność podjęcia intensywnych działań mających na celu skuteczniejsze zachęcenie studentów do wypełniania ankiet. Jest to niezbędne do prowadzenia dalszej obserwacji procesu dydaktycznego w celu zapewnienia wysokiej jakości nauczania.

2. Wyniki hospitacji

Poziom studiów:

Liczba zaplanowanych hospitacji	Liczba wykonanych hospitacji	w tym: liczba hospitacji interwencyjnych	w tym: liczba hospitacji osób nowo zatrudnionych	Liczba ocen			
				5	4	3	2
9	9	0	0	9	0	0	0

W procesie hospitacji nie wykazano nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć dydaktycznych na kierunku *Agri-Food Economics and Trade*.

Uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji:

Przeprowadzone hospitacje nie wykazały nieprawidłowości. Wszystkie zajęcia dydaktyczne, dla których przeprowadzono hospitacje na kierunku *Agri-Food Economics and Trade* zostały ocenione na ocenę bardzo dobrą. Nauczyciele byli przygotowani do prowadzenia zajęć, wykorzystywali odpowiednie metody dydaktyczne i zróżnicowane metody aktywizujące studentów. Proces dydaktyczny przebiegał sprawnie, na wysokim poziomie akademickim. Zalecono utrzymanie dotychczasowego poziomu merytorycznego i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych.

3. Wyniki analizy ankiet absolwenta bezpośrednio po ukończeniu studiów

Poziom studiów: studia II stopnia, stacjonarne

Liczba absolwentów: **39**

Liczba wypełnionych ankiet: **35**

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena programu studiów”

1. Absolwenci byli zadowoleni z wyboru kierunku studiów (średnia ocena wynosiła 4,8), wskazując że program studiów w ogólnej ocenie spełnił ich oczekiwania (średnia ocena 4,7), w tym pozwolił uzyskać podstawowe umiejętności praktyczne niezbędne w przyszłej pracy zawodowej (średnia ocena 4,7) oraz nabyć kompetencje społeczne przydatne w przyszłej pracy zawodowej (średnia ocena 4,7).
2. Absolwenci bardzo pozytywnie ocenili poziom kadry akademickiej (średnia ocena 4,8), w szczególności nadzór ze strony opiekunów prac dyplomowych (średnia ocena 4,9). Nieco niższe oceny uzyskała jakość polecanych materiałów dydaktycznych (średnia ocena na poziomie 4,4), choć dostęp do literatury specjalistycznej na Uczelni (zbiory biblioteczne, podręczniki, skrypty) absolwenci uznali za wystarczający (średnia ocena 4,6).
3. Studenci mieli wątpliwości dotyczące odpowiedzi na pytania: o poziom nauczania języka obcego oraz udział praktyk zawodowych w programie studiów (w programie dla kierunku studiów *AFET* nie przewidziano ani lektoratu z języka obcego, ani obowiązkowych praktyk zawodowych). Formularz ankiety dla absolwentów studiów angielskojęzycznych powinien być dostosowane do specyfiki tych

studiów zamiast tłumaczenia formularza ankiety przygotowanej dla studentów kierunków polskojęzycznych.

Wnioski wynikające z ankiety w części „ocena warunków studiowania”

1. Absolwenci bardzo pozytywnie oceni pracę dziekanatu w zakresie obsługi studentów angielskojęzycznych (średnia ocena 5,0) oraz infrastrukturę dydaktyczną Uczelni (średnia ocena 4,9).
2. Najslabiej absolwenci ocenili możliwość realnego wpływu studentów na funkcjonowanie Uczelni (średnia ocena na poziomie 2,7), pomimo tego, że na Uczelni funkcjonuje International Student Association (ISA) i studenci AFET mają tam co roku swojego przedstawiciela.
3. Studenci kierunku AFET rzadko korzystali z uczelnianego systemu pomocy w planowaniu kariery i wejściu na rynek pracy (średnia ocena 3,6).

Wnioski wynikające z pytań otwartych

1. Do przedmiotów, które z punktu widzenia przyszłej pracy zawodowej absolwenci uznali za szczególnie przydatne, zaliczono następujące przedmioty: *International Economics*, *Macroeconomics* oraz *Managerial Economics*. Wśród przedmiotów, których treści nauczania, zdaniem absolwentów, należałoby udoskonalić i bardziej dostosować do przyszłej pracy zawodowej, najczęściej wymieniano *Role of trade fairs and exhibitions in international relations*
2. Absolwenci nie pamiętali nazw przedmiotów, podając je nieprecyzyjnie albo wymieniając takie, które nie były realizowane na kierunku studiów AFET (np. wskazywali zamiast nazw przedmiotów treści nauczania).

Wnioski wynikające z innych uwag i sugestii absolwentów

1. 34 absolwentów z 35, którzy wypełnili ankiety oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu, stwierdzili, że ukończony kierunek jest zdecydowanie godny polecenia (32 odpowiedzi) lub raczej godny polecenia (2 odpowiedzi).
2. Wśród innych uwag i sugestii absolwentów kierunku studiów AFET pojawiły się komentarze wyrażające satysfakcję z ukończonych studiów, sporadyczne sugestie dotyczące wprowadzenia praktyk zawodowych do programu studiów oraz zwiększenia ilości zajęć praktycznych, a także zmniejszenia liczby godzin zajęć i zaliczeń w ramach studiów.

Propozycje działań naprawczych:

Absolwenci bardzo pozytywnie ocenili zarówno program studiów na kierunku *Agri-Food Economics and Trade*, jak i warunki studiowania. Wyniki ankiety oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu wskazują, że należałoby bardziej angażować studentów w działania Uczelni, nie tylko poprzez International Student Association (PULS ISA).

4. Raport z realizacji praktyk zawodowych⁷ - nie dotyczy

W programie studiów nie przewidziano praktyk zawodowych (Załącznik do uchwały nr 322/2019 Senatu UPP).

5. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Liczba studentów cudzoziemców (stopień i rok studiów):

studia II stopnia AFET, I rok: 27 studentów (100% ogółu)

studia II stopnia AFET, II rok: 42 studentów (100% ogółu)

⁷ Powstaje na podstawie sprawozdania koordynatora ds. praktyk

Liczba studentów korzystających z wymiany międzynarodowej (np. ERASMUS+, CEEPUS):
studia II stopnia AFET, I rok: ----

studia II stopnia AFET, II rok: 3 studentów (ERASMUS+, wyjazdy do Berlina)

Ponadto 16 studentów wyjechało na nieobowiązkowe praktyki do: Hiszpanii (10 osób), do Niemiec (5 osób) i do Portugalii (1 osoba).

Liczba wykładowców z zagranicy (stopień studiów i liczba zrealizowanych godzin dydaktycznych): **5 profesorów** z zagranicy zrealizowało łącznie na II stopniu studiów **210 godzin dydaktycznych**.

6. Ocena infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów⁸

W roku akademickim 2022/2023 ocena infrastruktury nie była przeprowadzona.

⁸ Ocena infrastruktury powinna być przeprowadzona przed zapowiedzianą wizytacją Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) oraz po korektach wprowadzonych na podstawie uwag po kontroli PKA.

OCENA PROCESU DYPLOWANIA

1. Dyplomowanie

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych ⁹	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia	--	--	--	---	--	--
studia II stopnia	50	39	37	2	2	1

Informacje dodatkowe (do 500 znaków):

W semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022 na kierunku studiów *Agri-Food Economics and Trade* rozpoczęto realizacją 50 prac magisterskich (liczba złożonych kart prac dyplomowych), pod opieką 28 promotorów, w czterech grupach seminaryjnych. Prace dyplomowe ukończyło 39 studentów, w tym 37 złożyło prace i zdawało egzamin w terminie (1 student nie zdał egzaminu dyplomowego w terminie; zdał go w drugim terminie 20.10.2023r.). Pozostałych 2 studentów dwukrotnie składało wnioski o przedłużenie terminu złożenia pracy (pierwsze i drugie przedłużenie) i zdali egzamin dyplomowy z opóźnieniem (12.12.2023r.). Spośród 11 studentów, którzy złożyli karty prac dyplomowych a nie ukończyli ostatniego semestru studiów, 9 wnioskowało o urlop dziekański w celu dalszych starań o wize do Polski (troje otrzymało wize i kontynuują studia w roku akademickim 2023/2024), pozostali zostali skreśleni z listy studentów.

W semestrze letnim roku akademickiego 2022/2023 na kierunku AFET rozpoczęto realizację 26 prac magisterskich (liczba złożonych kart prac dyplomowych) pod opieką 18 promotorów, w dwóch grupach seminaryjnych. Realizacja prac powinna zakończyć się w roku akademickim 2023/2024.

2. Weryfikacja oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych

Liczba prac dyplomowych, które po badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA) zostały uznane za zawierające niedopuszczalne zapożyczenia (uznane za plagiat) i wszczętych w związku z tym postępowań dyscyplinarnych wobec autorów:

studia I stopnia – nie dotyczy

studia II stopnia – nie było

Nie stwierdzono prac dyplomowych, które po badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA) zostały uznane za zawierające niedopuszczalne zapożyczenia (uznane za plagiat) i nie wszczęto w związku z tym postępowań dyscyplinarnych wobec autorów.

⁹ Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej

MONITOROWANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW¹⁰

Poziom studiów: studia II stopnia

Rok ukończenia studiów: 2022

Liczba ankiet wysłanych przez Biuro Karier: 55

Liczba ankiet zwróconych: 0 (żaden z absolwentów nie odesłał wypełnionej ankiety do Biura Karier)

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): brak danych

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: brak danych

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu: brak danych

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach przydatne w wykonywanej pracy: brak danych

Ekonomiczne Losy Absolwentów Szkół Wyższych na podstawie strony: <http://ela.nauka.gov.pl/>

Poziom studiów: studia II stopnia AFET

Rok ukończenia studiów: 2021

Liczba absolwentów: 20

Czas poszukiwania pracy etatowej: 0,8 miesiąca

Wynagrodzenie ogółem brutto (mediana): 6105,15 zł

Względny wskaźnik zarobków: 0,87

Bezrobocie: 0%

Względny Wskaźnik Bezrobocia 0

Wnioski i ewentualne propozycje działań naprawczych:

W 2023 r. Biuro Karier wysłało 55 ankiet do absolwentów kierunku studiów *AFET* z roku 2022 (w poprzednim roku wysłano 24 ankiety do absolwentów z roku 2021). Niestety ani absolwenci z roku 2021, ani z 2022 nie odesłali żadnej wypełnionej ankiety. Z informacji uzyskanych z Biura Karier wynika natomiast, że otrzymano bardzo wiele wiadomości zwrotnych o błędach lub nieaktualnych adresach mailowych i w efekcie ankiety nie mogły zostać skutecznie dostarczone absolwentom.

Jedynie informacje o absolwentach kierunku *Agri-Food Economics and Trade* pochodzą ze strony <http://ela.nauka.gov.pl/> i dotyczą absolwentów z roku 2021.

Według systemu ELA w 2021 roku studia na kierunku *Agri-Food Economics and Trade* ukończyły 24 osoby. Z informacji pozyskanych ze strony internetowej <http://ela.nauka.gov.pl/> absolwent tego kierunku potrzebował przeciętnie 0,8 miesiąca na znalezienie pracy etatowej, przy średnim wyniku dla kierunków w dziedzinie nauk społecznych wynoszącym 1,27 mies.

Mediana wynagrodzenia ogółem brutto dla kierunków społecznych w 2021 roku wyniosła 4302,86, przy czym absolwent *AFET* UPP otrzymał wynagrodzenie o ok. 42% wyższe (6105,15 zł).

Względny wskaźnik zarobków, czyli wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania, którego wartości są powyżej 1 oznacza, że przeciętnie absolwenci zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania a wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają poniżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Dla absolwentów kierunku *AFET* wskaźnik

¹⁰ Na podstawie danych otrzymanych z Biura Karier oraz na podstawie informacji ze strony: <http://ela.nauka.gov.pl/>

ten wynosił 0,87 i był wyższy niż średni wskaźnik dla absolwentów kierunków w dziedzinie nauk społecznych (0,72).

Według informacji zamieszczonych na stronie internetowej <http://ela.nauka.gov.pl/> wszyscy absolwenci kierunku *AFET* z 2021 roku w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu uzyskali pracę, bowiem bezrobocie wyliczone jako procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu, wynosiło 0. Tym samym względnym wskaźnik bezrobocia także wynosił 0%. Wśród absolwentów wszystkich kierunków w dziedzinie nauk społecznych bezrobocie wynosiło 3,75% a względny wskaźnik bezrobocia 0,64.

Informacje dotyczące losów absolwentów kierunku *Agri-Food Economics and Trade* są nadal bardzo ograniczone. Pomimo tego, że w 2023 roku trzecia grupa studentów *AFET* ukończyła studia, nie odpowiadają oni jednak na zapytania Biura Karier dotyczące ich losów po ukończeniu studiów. Biuro Karier UPP poinformowało jednak, że rozpoczęły się prace nad nową platformą, która pozwoli na skuteczniejsze monitorowanie losów zawodowych absolwentów kierunków studiów na UPP.

PODSUMOWANIE RAPORTU ROCZNEGO I WNIOSKI (do 1000 znaków):

W roku akademickim 2022/2023 trzecia grupa studentów ukończyła stacjonarne studia angielskojęzyczne II stopnia, na kierunku *Agri-Food Economics and Trade*, przy czym była to pierwsza grupa studentów, którzy finansowali studia z własnych środków.

Ze względu na trudności w uzyskaniu wiz do Polski przez studentów spoza Unii Europejskiej, szczególnie przez studentów z krajów afrykańskich i azjatyckich, w semestrze zimowym część zajęć (głównie wykłady na I roku studiów) odbywały się w formie zdalnej. Pozwoliło to na wydłużenie czasu oczekiwania przez studentów na uzyskanie wizy, wskutek czego część z nich otrzymała wizy i podjęła studia w formie stacjonarnej.

Podsumowując funkcjonowanie procedur dotyczących zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku studiów *Agri-Food Economics and Trade* w roku akademickim 2022/2023, należy stwierdzić, że:

1. Nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu jakości kształcenia.
2. Należy skuteczniej zachęcać studentów do wypełniania ankiet oceniających zajęcia, zarówno w semestrze zimowym, jak i semestrze letnim, na I i II roku studiów.
3. Bardzo pozytywny jest fakt, że nie było uchybień i zastrzeżeń do procesu dyplomowania (wszyscy studenci ostatniego semestru studiów przygotowali prace dyplomowe i je obronili, nie było prac magisterskich, które po badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym zostały uznane za plagiat a sami studenci byli bardzo zadowoleni ze współpracy z promotorami, na co wskazywali w ankietach oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu).
4. Wyniki ankiety oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu wskazują, że należałoby bardziej angażować studentów w różne działania na Uczelni, nie tylko poprzez International Student Association (PULS ISA).
5. Należy udoskonalić system monitorowania losów zawodowych absolwentów, ponieważ kolejny rok nie uzyskano żadnych ankiet zwrotnych, które pozwoliłyby na ocenę dalszych losów zawodowych absolwentów.

Podsumowując, można stwierdzić, że przyjęte rozwiązania organizacyjne umożliwiły sprawny i stały przepływ informacji na Wydziale. Wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku *Agri-Food Economics and Trade* byli aktywnie włączeni w działania związane z utrzymaniem i rozwijaniem jakości kształcenia.

Poznań 12.01.2024 Lucyna Przezbórska-Skobiej

data, pieczęć i podpis
Przewodniczącego Rady Programowej
Kierunku Studiów